

**WYTYCZNE DLA PROJEKTANTÓW
OKREŚLAJĄCE ZAKRES I FORMĘ SPORZADZANIA
- PRZEDMIARU ROBÓT,
- KOSZTORYSU INWESTORSKIEGO
- KOSZTORYSU OFERTOWEGO**

1. **PRZEDMIAR ROBÓT** należy opracować zgodnie z wytycznymi określonymi w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego.
 - 1.1. Przedmiar winien zawierać zestawienie przewidzianych do wykonania robót podstawowych w kolejności ich wykonania wraz z ich szczegółowym opisem lub wskazaniem podstaw ustalających szczegółowy opis oraz wskazaniem szczegółowych specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych (STWiORB), z **wyliczeniem** i zestawieniem ilości jednostek przedmiarowych robót podstawowych.
 - 1.2. W przedmiarze nie należy ujmować robót tymczasowych, a więc takich, które są projektowane jako niezbędne do wykonania robót podstawowych, ale nie są przekazywane zamawiającemu i będą usunięte po wykonaniu robót podstawowych chyba, że projektant uzna za zasadne ich ujęcie w przedmiarze, np. w ramach ORZ zaistnieje konieczność wykonania dużego zakresu dróg tymczasowych, czy roboty będą wymagać montażu rusztowań, których wartość jest znacząca w stosunku do wartości robót, jakie należy wykonać przy ich użyciu.
 - 1.3. Zgodnie z definicją robót podstawowych
 - tabela przedmiaru nie powinna zawierać pozycji, dotyczących dodatków, np. za każdy 1 cm grubości, za każde 0,5 km lub 1 km transportu, za utrudnienia związane z robotą obok czynnych pasów ruchu, za utrudnienia związane z niewielką szerokością wykonywanych nawierzchni, bonifikat/dodatki za studnie płytsze/głębsze niż 3 m, bonifikat/dodatki za próby szczelności rurociągów o długości mniejszej/większej niż 200 m, itp...
 - 1.4 Ponadto w przedmiarze:
 - a) nie należy zawierać informacji o odległości odwozu urobku z robót ziemnych lub odpadów z robót rozbiórkowych na składowisko,
 - b) w przypadku rozbiórek elementów nie nadających się do wbudowania (z wyjątkiem elementów stalowych), w opisie pozycji należy dopisać „...wraz z wywozem na składowisko wykonawcy i kosztem zagospodarowania odpadów”
 - c) w przypadku rozbiórek elementów, które po oczyszczeniu będzie można zakwalifikować jako pełnowartościowe, ale których projektant nie przewiduje do ponownego wbudowania, należy w opisie pozycji dopisać „... wraz z oczyszczeniem i wywozem pełnowartościowych materiałów na magazyn zamawiającego”
 - d) w przypadku rozbiórek elementów, które po oczyszczeniu będzie można zakwalifikować jako pełnowartościowe, a które projektant przewiduje do ponownego wbudowania, należy w opisie pozycji dopisać „... wraz z oczyszczeniem pełnowartościowych materiałów”
 - e) w pozycjach, o których mowa w pkt 1.4 c) i d) należy w opisie robót określić przewidywany % odzysku materiałów i podać sposób ich zagospodarowania
 - f) dla pozycji dot.rozbiórek niewielkiej ilości elementów stalowych, należy napisać „wraz z odwiezieniem na składowisko Zamawiającego”; w przypadku dużych ilości elementów stalowych, złom z budowy odbierze firma, która ma zawartą umowę z Zamawiającym na tego typu usługi.
 - 1.5 Pozycje winny być opisane zgodnie z rzeczywistością projektowanymi robotami i być spójne ze stopniem agregacji robót przyjętym w STWiORB. W STWiORB należy podać jednostkę miary dla danej pozycji oraz opisać jakie roboty należy ująć w cenie jednostkowej danej pozycji przedmiaru robót, przykładowo:
 - w przedmiarze nie należy wykazywać tzw. krotności (dotyczą one nakładów ustalonych dla danej tabeli katalogu), zaś w opisie zamieścić właściwe dane, tj. zgodne z projektem,

- pozycje dotyczące zbrojenia prętami konkretnej średnicy, tj. przygotowanie zbrojenia i montaż zbrojenia, należy połączyć w jedną pozycję: „Przygotowanie i montaż zbrojenia prętami ... średnicy X”;
- pozycje dotyczące deskowania i betonowania należy połączyć w jedną pozycję: „Deskowanie i betonowanie....”;
- pozycje dotyczące izolacji bitumicznej: pierwsza warstwa, druga warstwa, należy połączyć w jedną pozycję: „Izolacja dwuwarstwowa...”
- pozycje dotyczące wbudowania krawężników i wykonania ławy betonowej należy łączyć w jedną „Wykonanie ławy z betonu wraz z wbudowaniem krawężników...”

- itp...

Przykłady te nie odnoszą się do pozycji, których stopień agregacji jest określony inaczej.

1.6 Zgodnie z wymogami wyżej przywołanego Rozporządzenia, przedmiar składa się z:

a) karty tytułowej, zawierającej następujące informacje:

- nazwę nadaną zamówieniu przez zamawiającego,
- nazwy i kody CPV wg Wspólnego Słownika Zamówień,
- adres obiektu budowlanego,
- nazwę i adres zamawiającego,
- datę opracowania przedmiaru robót (dzień-miesiąc-rok)

b) spisu działów przedmiaru robót,

c) tabeli przedmiaru robót, która powinna zawierać pozycje przedmiarowe odpowiadające robotom podstawowym; tabela ta winna zawierać:

- nr pozycji przedmiaru,
- numer specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych, zawierającej wymagania dla danej pozycji przedmiaru;
- nazwę i opis pozycji przedmiaru oraz obliczenia ilości jednostek miary dla pozycji przedmiarowej,
- jednostkę miary, której dotyczy pozycja,
- ilość jednostek miary wraz z obliczeniami.

1.7. Przedmiary należy opracować w rozbiciu na poszczególne branże, zgodnie z opracowaną dokumentacją projektową (przedmiar robót jest integralną częścią dokumentacji projektowej, podobnie jak opis techniczny czy rysunki).

1.8. Przedmiary należy złożyć w 2 egz. w wersji papierowej w celu ich weryfikacji, natomiast po pozytywnej weryfikacji należy dostarczyć Zamawiającemu przedmiary w ilości zgodnej z umową w wersji papierowej oraz na płycie (plik *.pdf + plik *.prd lub *.ath).

2. KOSZTORYS INWESTORSKI należy opracować zgodnie z wytycznymi określonymi w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych, oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno – użytkowym – Dz. U. nr 130, poz. 1389.

2.7. Zgodnie z wymogami wyżej przywołanego Rozporządzenia, kosztorys powinien zawierać:

a) stronę tytułową, na której winny się znaleźć:

- nazwa obiektu lub robót budowlanych (jak w umowie) z podaniem lokalizacji,
- nazwy i kody CPV wg Wspólnego Słownika Zamówień,
- nazwa i adres zamawiającego,
- nazwa i adres jednostki opracowującej kosztorys,
- imiona i nazwiska osób opracowujących z funkcją i podpisem,
- wartość kosztorysowa robót (bez podatku VAT),
- data opracowania (dzień-miesiąc-rok)

b) ogólną charakterystykę obiektu lub robót, zawierającą krótki opis techniczny wraz z informacjami, które określają wielkość obiektu lub robót,

c) przedmiar robót,

d) kalkulację uproszczoną

- e) tabelę wartości elementów scalonych, sporządzoną w postaci sumarycznego zestawienia wartości robót określonych przedmiarem robót, łącznie z narzutami kosztów pośrednich i zysku, odniesionych do elementu obiektu lub zbiorczych rodzajów robót;
- f) załączniki, którymi są:
- założenia wyjściowe do kosztorysowania,
 - kalkulacje szczegółowe cen jednostkowych.
- 2.2. Przedmiar, będący częścią kosztorysu inwestorskiego, nie jest tym samym przedmiarem, o którym jest mowa w punkcie 1. Tu spis robót winien odpowiadać pozycjom kosztorysu, w którym mogą występować dodatki, dopłaty, bonifikaty, analogie do robót opisywanych w istniejących na rynku katalogach.
- 2.3. Kalkulacja uproszczona winna zawierać następujące kolumny:
- liczbę porządkową,
 - podstawę ustalenia ceny jednostkowej,
 - opis robót;
 - jednostkę miary,
 - ilość jednostek miary (bez obliczeń),
 - cenę jednostkową,
 - wartość
- 2.4. W kosztorysie podstawą ustalenia cen jednostkowych nie może być STWiORB. Zgodnie z treścią Rozporządzenia, w celu ustalenia cen jednostkowych, w pierwszej kolejności należy stosować ceny rynkowe w oparciu o obowiązujące aktualnie umowy na roboty odpowiadające danemu opisowi robót. W przypadku braku takich cen, w drugiej kolejności należy stosować kalkulacje indywidualne, a dopiero w trzeciej kolejności dopuszcza się kalkulacje sporządzone w oparciu o nakłady publikowane w dostępnych na rynku katalogach. W przypadku ustalania cen jednostkowych w oparciu o kalkulacje (indywidualne lub z przywołaniem katalogów), należy stosować stawkę robocizny zgodną z danymi rynkowymi, ceny materiałów uzyskane od producentów bądź dostawców wraz z kosztami zakupu oraz rynkowe ceny pracy sprzętu. Do kosztów bezpośrednich robocizny i sprzętu należy doliczyć koszty pośrednie (koszty ogólne budowy + koszty zarządu) oraz zysk.
- a) Należy zwrócić uwagę, że kalkulacja indywidualna polega m.in. na ustaleniu indywidualnych nakładów R, M i S, a nie na podaniu uproszczonej ceny.
- b) Ponadto, w przypadku wątpliwości, zamawiający może zwrócić się do jednostki opracowującej kosztorys o podanie źródła uzyskania cen rynkowych, przyjętych w kosztorysie.
- 2.5. Założenia wyjściowe do kosztorysu winny zawierać wszelkie informacje niezbędne w celu weryfikacji kosztorysu przez zamawiającego. Wśród tych informacji winny się znaleźć m.in.: procentowy podział robót ziemnych na mechaniczne i ręczne, zakładana odległość wywozu odpadów, podanie miejsca składowania odpadów, wysokość zastosowanych w kosztorysie stawek i narzutów.
- 2.6. Kosztorys należy złożyć w 1 egz. w wersji papierowej w celu weryfikacji, natomiast po pozytywnej weryfikacji należy dostarczyć Zamawiającemu kosztorys w ilości zgodnej z umową w wersji papierowej oraz na płycie (plik *.pdf + plik *.kst lub *.ath).
3. KOSZTORYS OFERTOWY należy opracować jako arkusz kalkulacyjny Excel w układzie opartym na tabeli przedmiaru robót, ale bez umieszczania obliczeń ilości jednostek przedmiarowych.
- 3.1 Kosztorys ofertowy, to arkusz kalkulacyjny zawierający:
- nr pozycji przedmiaru, (kol.1),
 - numer specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych, zawierającej wymagania dla danej pozycji przedmiaru (kol.2),
 - nazwę i opis pozycji przedmiaru (kol.3),
 - jednostkę miary, której dotyczy pozycja (kol.4),
 - ilość jednostek miary, podaną z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku (kol.5),
 - cenę jednostkową - pusta komórka (kol.6),
 - wartość (kol.7 = kol.5 x kol.6)

3.2 W arkuszu kalkulacyjnym kosztorysu ofertowego należy założyć obliczenia, stosując w kol.7 formułę „=zaokr(kol.5*kol.6;2)”, a dla poszczególnych podrozdziałów i działów utworzyć sumy pośrednie.

Wyżej wymieniona dokumentacja (pkt 1÷3) powinna być przedłożona (łącznie z projektem wykonawczym) do akceptacji i weryfikacji dopiero po uzyskaniu wszystkich uzgodnień z Zamawiającym i odpowiednimi jednostkami administracji państwowej.